

زندگینامه حضرت امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام

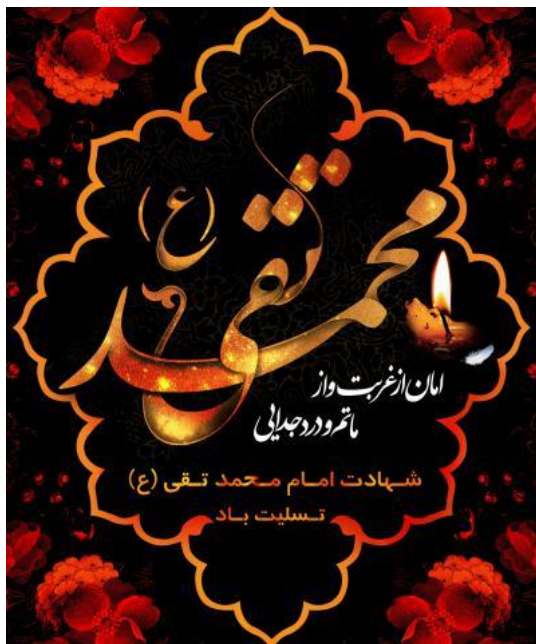
شهادت امام نهم شیعیان حضرت جواد الائمه؛ امام محمد تقی علیه السلام بر عموم مسلمین تسلیت و تعزیت باد

امام نهم شیعیان حضرت جواد (ع) در سال ۱۹۵ هجری در مدینه ولادت یافت .

نام نامی اش محمد معروف به جواد و تقی است .

القاب دیگری مانند: رضی و متقی نیز داشته ، ولی تقی از همه معروفتر می باشد . پدر ایشان حضرت امام رضا (علیه السلام) و مادر گرمی اش صبیبه یا خیزران است که این دو نام در تاریخ زندگی آن حضرت ثبت است .

امام محمد تقی (ع) هنگام وفات پدر ۸ ساله بود . پس از شهادت جانگداز حضرت رضا علیه السلام در اواخر ماه صفر سال ۲۰۳ هجری مقام امامت به فرزند ارجمندش حضرت جواد الائمه (ع) انتقال یافت .

مأمون خلیفه عباسی که همچون سایر خلفای بنی عباس از پیشرفت معنوی و نفوذ باطنی امامان معصوم و گسترش فضایل آنها در بین مردم هراس داشت ، سعی کرد ابن الرضا را تحت مراقبت خاص خویش قرار دهد .

" از اینجا بود که مأمون نخستین کاری که کرد ، دختر خویش ام الفضل را به ازدواج حضرت امام جواد (ع) در آورد ، تا مراقبی دایمی و از درون خانه ، بر امام گمارده باشد . رنجهای دایمی که امام جواد (ع) از ناحیه این مأمور خانگی برده است ، در تاریخ معروف است " .

از روشهایی که مأمون در مورد حضرت رضا (ع) به کار می بست ، تشکیل مجالس بحث و مناظره بود .

مأمون و بعد معتصم عباسی می خواستند از این راه - به گمان باطل خود - امام (ع) را در تنگنا قرار دهند .

در مورد فرزندش حضرت جواد (ع) نیز چنین روشی را به کار بستند . به خصوص که در آغاز امامت هنوز سنی از عمر امام جواد (ع) نگذشته بود . مأمون نمی دانست که مقام ولایت و امامت که موهبتی است الهی ، بستگی به کمی و زیادی سالهای عمر ندارد .

باری ، حضرت جواد (ع) با عمر کوتاه خود که همچون نوگل بهاران زود گذر بود ، و در دوره ای که فرقه های مختلف اسلامی و غیر اسلامی در میدان رشد و نمو یافته بودند و دانشمندان بزرگی در این دوران ، زندگی می کردند و علوم و فنون سایر ملتها پیشرفت نموده و کتابهای زیادی به زبان عربی ترجمه و در دسترس قرار گرفته بود ، با کمی سن وارد بحثهای علمی گردید و با سرمایه خدایی امامت که از سرچشمه ولایت مطلقه و الهام ربانی مایه گرفته بود ، احکام اسلامی را مانند پدران و اجداد بزرگوارش گسترش داد و به تعلیم و ارشاد پرداخت و به مسائل بسیاری پاسخ گفت .

شهادت حضرت جواد الائمه علیه السلام

این نوگل باغ ولایت و عصمت گرچه کوتاه عمر بود ولی رنگ و بویش مشام جانها را بهره مند ساخت.

آثار فکری و روایاتی که از آن حضرت نقل شده و مسائلی را که آن امام پاسخ گفته و کلماتی که از آن حضرت بر جای مانده ، تا ابد زینت بخش صفحات تاریخ اسلام است.

زندگینامه حضرت امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام

شهادت امام نهم شیعیان حضرت جواد الائمه؛ امام محمد تقی علیه السلام بر عموم مسلمین تسلیت و تعزیت باد

دوران عمر آن امام بزرگوار ۲۵ سال و دوره امامتش ۱۷ سال بوده است. معتصم عباسی از حضرت جواد (ع) دعوت کرد که از مدینه به بغداد بیاید.

امام جواد (ع) در ماه محرم سال ۲۲۰ هجری به بغداد وارد شد. معتصم که عموی ام الفضل زوجه حضرت جواد بود، با جعفر پسر مأمون و ام الفضل بر قتل آن حضرت همدستان شدند. علت این امر - همچنان که اشاره کردیم - این اندیشه شوم بود که مبدا خلافت از بنی عباس به علویان منتقل شود.

از این جهت، درصدد تحریک ام الفضل بر آمدند و به وی گفتند تو دختر و برادرزاده خلیفه هستی، و احترامت از هر جهت لازم است و شوهر تو محمد بن علی الجواد، مادر علی هادی فرزند خود را بر تو رجحان می نهد.

این دو تن آن قدر وسوسه کردند تا ام الفضل - چنان که روش زنان نازاست - تحت تأثیر حسادت قرار گرفت و در باطن از شوهر بزرگوار جوانش آزرده خاطر شد و به تحریک و تلقین معتصم و جعفر برادرش، تسلیم گردید.

آنگاه این دو فرد جنایتکار سعی کشنده در انگور وارد کردند و به خانه امام فرستاده تا سیاه روی دو جهان، ام الفضل، آنها را به شوهرش بخوراند. ام الفضل طبق انگور را در برابر امام جواد (ع) گذاشت، و از انگورها تعریف و توصیف کرد و حضرت جواد (ع) را به خوردن انگور وادار و در این امر اصرار کرد.

امام جواد (ع) مقداری از آن انگور را تناول فرمود. چیزی نگذشت آثار سم را در وجود خود احساس فرمود و درد و رنج شدیدی بر آن حضرت عارض گشت.

ام الفضل سیه کار با دیدن آن حالت دردناک در شوهر جوان، پشیمان و گریان شد، اما پشیمانی سودی نداشت.

حضرت جواد (ع) فرمود: چرا گریه می کنی؟ اکنون که مرا کشتی گریه تو سودی ندارد. بدان که خداوند متعال در این چند روزه دنیا تو را به دردی مبتلا کند و به روزگاری بیفتی که نتوانی از آن نجات بیابی. در مورد مسموم کردن حضرت جواد (ع) قولهای دیگری هم نقل شده است.

زنان و فرزندان حضرت جواد علیه السلام

زن حضرت جواد (ع) ام الفضل دختر مأمون بود. حضرت جواد (ع) از ام الفضل فرزندی نداشت.

حضرت امام محمد تقی زوجه دیگری مشهور به ام ولد و به نام سمانه مغریه داشته است.

فرزندان آن حضرت را ۴ پسر و ۴ دختر نوشته اند بدین شرح:

حضرت ابوالحسن امام علی النقی (هادی)

ابواحمد موسی مبرقع، ابواحمد حسین، ابوموسی عمران، فاطمه، خدیجه، ام کلثوم

حکیمه حضرت جواد (ع) مانند جده اش فاطمه زهرا زندگانی کوتاه و عمری سراسر رنج و مظلومیت داشت

بدخواهان نگذاشتند این مشعل نورانی نورافشانی کند. امام نهم ما در آخر ماه ذیقعده سال ۲۲۰ ه. به سرای جاویدان شتافت

. قبر مطهرش در کاظمیه یا کاظمین است، عقب قبر منور جدش حضرت موسی بن جعفر (ع) زیارتگاه شیعیان و

دوستداران است.

زندگینامه حضرت امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام

شهادت امام نهم شیعیان حضرت جواد الائمه؛ امام محمد تقی علیه السلام بر عموم مسلمین تسلیت و تعزیت باد

چهل دُر مروارید از کلام جواد الائمه علیه السلام

قال الأمامُ الجوادُ (عليه السلام):

نیاز مؤمن به سه چیز؛ «الْمُؤْمِنُ يُحْتَاجُ إِلَى تَوْفِيقِ مِنَ اللَّهِ، وَوَاعِظٍ مِنْ نَفْسِهِ، وَاقْبُولِ مِمَّنْ يَنْصَحُهُ»؛ مؤمن نیاز دارد به توفیقی از جانب خدا، و به پندگویی از درون خودش، و به پذیرش از کسی که او را نصیحت کند.

استوار کن، آشکار کن!

«إِظْهَارُ الشَّيْءِ قَبْلَ أَنْ يُسْتَحْكَمَ مَفْسَدَةٌ لَهُ»؛ اظهار چیزی قبل از آن که محکم و پایدار شود سبب تباهی آن است.

کیفیت بیعت زنان با رسول خدا (صلی الله علیه وآله)

«كَانَتْ مُبَايَعَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) النِّسَاءَ أَنْ يَغْمِسَ يَدَهُ فِي إِنَاءٍ فِيهِ مَاءٌ ثُمَّ يُخْرِجُهَا وَتَغْمِسُ النِّسَاءُ بِأَيْدِيهِنَّ فِي ذَلِكَ الْإِنَاءِ بِالْإِقْرَارِ وَالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَالتَّصَدِيقِ بِرَسُولِهِ عَلَى مَا أَخَذَ عَلَيْهِنَّ»؛ بیعت رسول خدا (صلی الله علیه وآله) با زنان این چنین بود که آن حضرت دستش را در ظرف آبی فرو می برد و بیرون می آورد و زنان [نیز] با اقرار و ایمان به خدا و رسولش، دست در آن ظرف آب فرو می کردند، به قصد تعهد آنچه بر آنها لازم بود.

قطع نعمت، نتیجه ناسپاسی

«لَا يَنْقَطِعُ الْمَزِيدُ مِنَ اللَّهِ حَتَّى يَنْقَطِعَ الشُّكْرُ مِنَ الْعِبَادِ»؛ افزونی نعمت از جانب خدا بریده نشود تا آن هنگام که شکرگزاری از سوی بندگان بریده شود.

نتیجه تأخیر در توبه

«تَأخِيرُ التَّوْبَةِ إِغْتِرَارٌ وَطُولُ التَّسْوِيفِ حَيْرَةٌ، وَالْإِعْتِدَارُ عَلَى اللَّهِ هَلَكَةٌ وَالْإِصْرَارُ عَلَى الذَّنْبِ أَمْنٌ لِمَكْرِ اللَّهِ "فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ"»؛ (سوره اعراف، آیه ۹۹) به تأخیر انداختن توبه نوعی خودفریبی است، و وعده دروغ دادن نوعی سرگردانی است، و عذرتراشی در برابر خدا نابودی است، و پافشاری بر گناه آسودگی از مکر خداست. «از مکر خدا آسوده نباشند جز مردمان زیانکار.»

کاری که مایه تباهی می شود

إِظْهَارُ الشَّيْءِ قَبْلَ أَنْ يَسْتَحْكَمَ مَفْسَدَةٌ لَهُ؛ اظهار چیزی پیش از آنکه پایدار شود مایه تباهی آن است.

مسئولیت گوش دادن

«مَنْ أَصْغَى إِلَى نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ، فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ وَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ يَنْطِقُ عَنْ لِسَانِ إِبْلِيسَ فَقَدْ عَبَدَ إِبْلِيسَ»؛ هر کس گوش به گوینده ای دهد به راستی که او را پرستیده، پس اگر گوینده از جانب خدا باشد در واقع خدا را پرستیده و اگر گوینده از زبان ابلیس سخن گوید، به راستی که ابلیس را پرستیده است.

پسندیدن، در حکم پذیرفتن

«مَنْ شَهِدَ أَمْرًا فَكَرِهَهُ كَانَ كَمَنْ غَابَ عَنْهُ، وَمَنْ غَابَ عَنْ أَمْرٍ فَرَضِيَهُ كَانَ كَمَنْ شَهِدَهُ»؛ کسی که در کاری حاضر باشد و آن را ناخوش دارد، مانند کسی است که غایب بوده، و هر کس در کاری حاضر نباشد، ولی بدان رضایت دهد، مانند کسی است که خود در آن بوده است.

زندگینامه حضرت امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام

شهادت امام نهم شیعیان حضرت جواد الائمه؛ امام محمد تقی علیه السلام بر عموم مسلمین تسلیت و تعزیت باد

همه چیز ما از خداست

«إِنَّ أَنْفُسَنَا وَأَمْوَالَنَا مِنْ مَوَاهِبِ اللَّهِ الْهَيْبَةِ وَعَوَارِيهِ الْمُسْتَوْدَعَةِ يَمْتَعُ بِمَا مَتَّعَ مِنْهَا فِي سُرُورٍ وَغِبْطَةٍ وَيَأْخُذُ مَا أَخَذَ مِنْهَا فِي أَجْرٍ وَحِسْبَةٍ فَمَنْ غَلَبَ جَزَعُهُ عَلَى صَبْرِهِ حَبِطَ أَجْرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ذَلِكَ»؛ حضرت جواد الائمه (علیه السلام) به خط خود نوشت: جان و دارایی ما از بخشش های گوارای خداست و عاریه و سپرده اوست، هر آنچه را که به ما ببخشد، مایه خوشی و شادی است و هر آنچه را بگیرد، اجر و ثوابش باقی است. پس هر کس جزعش بر صبرش غالب شود اجرش ضایع شده و از این [صفت] به خدا پناه می بریم.

سپاس نعمت

«نِعْمَةٌ لَا تُشْكُرُ كَسِيئَةٌ لَا تُعْفَرُ»؛ نعمتی که برای آن شکرگزاری نشود، مانند گناهی است که آمرزیده نگردد.

سازش با مردم

«مَنْ هَجَرَ الْمُدَارَةَ قَارِبَهُ الْمَكْرُوهَ»؛ کسی که سازش و مدارا با مردم را رها کند، ناراحتی به او روی می آورد.

نتیجه کار بدون آگاهی

«مَنْ عَمِلَ عَلَى غَيْرِ عِلْمٍ مَا يُفْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ»؛ کسی که کاری را بدون علم و دانش انجام دهد، خرابکاری آن بیش از اصلاحش خواهد بود.

قضای حتمی

«إِذَا نَزَلَ الْقَضَاءُ ضَاقَ الْقَضَاءُ»؛ چون قضای الهی فرود آید، عرصه بر آدمی تنگ آید.

افشاگری زمان

«الْأَيَّامُ تَهْتِكُ لَكَ الْأَمْرَ عَنِ الْأَسْرَارِ الْكَامِنَةِ»؛ روزگار و گذشت زمان، پرده از روی کارهای نهفته برمی دارد.

دقت و خودپایی

«الْتَحَفْتُ عَلَى قَدْرِ الْخَوْفِ»؛ خود را پاییدن به اندازه ترس است.

چنین مباش!

«لَا تَكُنْ وَوَلِيًّا لِلَّهِ فِي الْعَلَانِيَةِ، عَدُوًّا لَهُ فِي السِّرِّ»؛ در ظاهر دوست خدا و در باطن دشمن او مباش.

چهار عامل محرک

«أَرْبَعُ خِصَالٍ تَعَيِّنُ الْمَرْءَ عَلَى الْعَمَلِ: الصَّحَّةُ وَالْغِنَى وَالْعِلْمُ وَالتَّوْفِيقُ»؛ چهار چیز است که شخص را به کار و امی دارد: سلامت، بی نیازی، دانش و توفیق.

رضایتی که در حکم عمل است

«الْعَالِمُ بِالظُّلْمِ وَالْمُعِينُ عَلَيْهِ وَالرَّاضِي بِهِ، شُرَكَاءُ»؛ کسی که آگاه به ظلم است و کسی که کمک کننده بر ظلم است و کسی که راضی به ظلم است، هر سه شریکانند.

گناهان مرگ خیز

«مَوْتُ الْإِنْسَانِ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْأَجْلِ وَحَيَاتُهُ بِالْبُئْرِ أَكْثَرُ مِنْ حَيَاتِهِ بِالْعُمْرِ»؛ مرگ آدمی به سبب گناهان، بیشتر است از مرگش به واسطه اجل، و زندگی و ادامه حیاتش به سبب نیکو کاری، بیشتر است از حیاتش به واسطه عمر طبیعی.

زندگینامه حضرت امام محمد تقی جواد الائمه علیه السلام

شهادت امام نهم شیعیان حضرت جواد الائمه؛ امام محمد تقی علیه السلام بر عموم مسلمین تسلیت و تعزیت باد

عوامل جلب محبت

«ثَلَاثُ خِصَالٍ تُجَلِّبُ بِهَا الْمَوَدَّةَ: الْأَنْصَافُ وَالْمُعَاشَرَةُ وَالْمُؤَاسَاةُ فِي الشَّدَّةِ وَالْإِنِّطَوَاءُ عَلَى قَلْبِ سَلِيمٍ»؛ سه چیز است که به وسیله آن دوستی حاصل گردد: انصاف، معاشرت و همیاری در وقت سختی، و سپری نمودن عمر با قلب پاک.

اعتماد به خدا، نردبان ترقی

«الْتِّقَةَ بِاللَّهِ تَمَنَّ لِكُلِّ غَالٍ وَ سَلَّمَ إِلَى كُلِّ عَالٍ»؛ اعتماد به خداوند بهای هر چیز گرانبها و نردبان هر امر بلند مرتبه ای است.

سرعت تقرب، با دل های پاک

«الْقَصْدُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِالْقُلُوبِ أَبْلَغُ مِنْ إِتْعَابِ الْجَوَارِحِ بِالْأَعْمَالِ»؛ با دلها به سوی خداوند متعال آهنگ نمودن، رساتر از به زحمت انداختن اعضا با اعمال است.

پرهیز از آدم شرور

«إِيَّاكَ وَ مُصَاحِبَةَ الشَّرِيرِ فَإِنَّهُ كَالسَّيْفِ الْمَسْلُوبِ يَحْسُنُ مَنَظَرُهُ وَ يَقْبَحُ أَثَرُهُ»؛ از همراهی و رفاقت با آدم شرور و بدجنس پرهیز، زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است.

مانع خیر، دشمن آدمی است

«قَدْ عَادَاكَ مَنْ سَتَرَ عَنْكَ الرَّشِدَ إِتِّبَاعًا لِمَا تَهَوَّاهُ»؛ کسی که به خاطر هوای نفسش هدایت و ترقی را از تو پوشیده داشته، حقا که با تو دشمنی ورزیده است.

اسباب رضوان خدا و رضایت آدمی

«ثَلَاثٌ يَبْلُغَنَّ بِالْعَبْدِ رِضْوَانَ اللَّهِ تَعَالَى: كَثْرَةُ الْأِسْتِغْفَارِ، وَ لِينُ الْجَانِبِ، وَ كَثْرَةُ الصَّدَقَةِ وَ ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ لَمْ يَنْدَمْ: تَرَكَهُ الْعَجَلَةَ وَ الْمَشُورَةَ وَ التَّوَكُّلَ عَلَى اللَّهِ عِنْدَ الْعَزْمِ»؛ سه چیز است که بهشت خداوند متعال را به بنده می رساند: ۱- زیادی استغفار، ۲- نرم خو بودن، ۳- و زیادی صدقه. و سه چیز است که هر کس آن را مراعات کند، پشیمان نشود: ۱- پرهیز از عجله، ۲- مشورت کردن، ۳- و به هنگام تصمیم، توکل بر خدا نمودن

روابط عمومی هواشناسی استان سمنان